

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/279/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

273/2017. (XII. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. július 3-án előterjesztett **panaszát** a 2017. december 14-én megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a [...] Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. június 17. napján történt, megtorló jellegű rendőri intézkedés (közlekedésrendészeti intézkedés, felvilágosítás, helyszíni bírság kiszabása), intézkedés (azonosításra vonatkozó kötelezettség, öltözködési szabályzatban foglalt előírás) elmulasztása, valamint a rendőri hangnem miatt 2017. július 3-án postai úton terjesztette elő panaszát.

I.

1) A panaszbeadványban a panaszos előadta, hogy 2017. június 17-én este vacsorázni volt a párjával, ahonnan 21 óra 30 perc körül hazafelé tartott személygépkocsival. A B., V. utcáról a B. utcára kanyarodtak, és haladtak tovább a M. utcán, amikor is a M. utca – C. utca sarkánál egy rendőr megállította.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A rendőrségi gépkocsiból kiszállt egy rendőr, aki köszönt, azonban bemutatkozás nélkül (a panaszos csak jelvéyszámot tudott megjegyezni: [...]) közölte, hogy nem használt irányjelzőt a panaszos, amikor a V. utcáról felkanyarodott a B. utcára, illetve egy autót is indexelés nélkül előzött meg. A rendőr a szabálysértés helyétől mintegy egy km távolságra állította meg.

A rendőr elkérte az okmányokat, és a szolgálati gépkocsijához ment. Amikor visszament a panaszos gépkocsijához, flegmán, lekezelő módon azt kérdezte: „mi az, BMW-sek vagyunk?”. A panaszos megkérdezte, hogy miért kérdezi ezt a rendőr, aki azt felelte, hogy „azok nem indexelnek”. A panaszos ekkor közölte, hogy nem haverok, hogy ilyen stílusban beszéljen vele.

További szóváltás alakult ki kettőjük között, és a rendőr emelt hangon beszélt, közölte, hogy 10.000 forint helyszíni bírsággal sújtja a panaszost, és a szolgálati járműhöz ment, hogy megírja a nyomtatványt. A panaszos követte őt, és ismételten nehezményezte a rendőr stílusát. A rendőr ezt úgy reagálta le, hogy kiabált („és akkor?”), illetve közölte, hogy 10.000 forint helyett 20.000 forintra fogja bírságot. Miközben a rendőr a csekket a motorháztetőn írta, a szolgálati gépkocsiban dübörgött a zene. A panaszos sérelmezte az egyébként rendőrsapkát nem viselő rendőr flegma, személyeskedő stílusát, aki a hatalmával visszaélve, szemtelenül beszélt, és a panaszost a párja előtt akarta lejáratni.

A panaszos a helyszínen nem ismerte el a szabálysértést, de aláírta a nyomtatványt, mivel ellene a rendőr feljelentést akart tenni.

A panaszos észrevette, hogy a szolgálati gépkocsiban kamera működött, ezért úgy nyilatkozott, hogy kéri a felvételt arról, hogy szabálysértést valósított meg, amennyiben azt nem tudják bizonyítani, nem fizeti meg a helyszíni bírságot.

2) A panaszos aznap éjszaka, 22 óra 10 perc körül a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra ment, hogy panaszt tegyen a rendőri intézkedés miatt. Ott azt a felvilágosítást kapta, hogy azt vagy felveszik aznap este vagy írásban is benyújthatja. A panaszos végül az utóbbi megoldást választotta, és 2017. június 18-án írásban terjesztette elő panaszát.

2) A panaszos a beadványát benyújtotta a BRFK Kerületi Rendőrkapitánysághoz, az Országos Rendőr-főkapitánysághoz és a Testülethez egyaránt.

3) 2017. november 10. napján a panaszos úgy nyilatkozott a Testület munkatársának, hogy beadványának a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint érdemben vizsgálható részei tekintetében kéri a Testület vizsgálatát.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A panaszossal szemben a BRFK. Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály állományába tartozó rendőrök intézkedtek: egy r. zászlós és egy r. főtörzsőr-mester. A panaszos által azonosító számmal megjelölt rendőr a r. zászlós volt.

2) A Testület felvilágosítás-kérése alapján a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetője az alábbi tájékoztatást adta.

a) A panaszossal szembeni intézkedést 2017. június 17-én 21 óra 50 perckor a B. település [...] szám előtt foganatósították a rendőrök. A panaszos személygépkocsival közlekedett, amikor a járőrök közlekedésrendészeti ellenőrzés alá vonták. Annak indoka az volt, hogy a járőrök észlelték, hogy a panaszos a kanyarodás során elmulasztotta használni az irányjelző készüléket, amivel szabálysértést követett el.

b) A szolgálati fellépés tekintetében a tájékoztatás azt tartalmazza, hogy az intézkedést a r. zászlós folytatta le, aki annak kezdetén a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát, illetve az intézkedés célját és okát.

c) Az intézkedő rendőrök szolgálatukat 10M e. r. gyakorló ruházatban látták el, amelyen 08M jól láthatósági átvétőt viseltek. Az eljárás során a meghallgatásuk alkalmával egybehangzóan előadták, hogy öltözetük az előírásoknak megfelelő volt, a szövetsapkát (pilotkát) az intézkedés alatt mindvégig viselték.

d) A rendőri hangnem tekintetében a tájékoztatólevél az alábbiakat tartalmazza. Azt követően, hogy a r. zászlós közölte a panaszossal az általa elkövetett szabálysértést, valamint azt, hogy vele szemben helyszíni bírságot fog kiszabni, a panaszos ingerültté vált. Sérelmezte az intézkedés kezdetekor a r. zászlós megjegyzését az irányjelzés elmulasztásával kapcsolatban. Ezt követően a panaszos mindvégig ingerülten kiabált. A r. főtörzsőrmester a panaszossal nem kommunikált. A r. zászlós „a panaszossal szemben megemelte ugyan a hangerejét, azonban erre szüksége volt, hogy tudjon kommunikálni, mivel a panaszos hangereje a normál hangerővel történő közlést elnyomta volna.” A r. zászlós az intézkedés során mindvégig nyugodt, higgadt hangnemben és stílusban kommunikált a panaszossal, aki azonban „üvöltött”. A r. zászlós stílusa az intézkedés során nem volt személyeskedő, nem lépett fel fenyegetően a panaszossal szemben.

A panaszos a gépkocsijából kiszállva követte a r. zászlóst – aki a szolgálati gépkocsijához lépett a helyszíni bírság kitöltése céljából –, és eközben hangosan közölte, hogy „vidékről feljött paraszt, aki azzal, hogy egyenruha van rajta, hatalmat érez a kezében, és itt éli ki a hatalomvágyát”. A panaszos az intézkedés során közölte, hogy panasszal fog élni, amellyel kapcsolatban részére a rendőr megadta a szükséges tájékoztatást.

e) A panasz azon része tekintetében, hogy amikor a panaszos kikérte magának az intézkedés hangnemt, a rendőr azt mondta neki, hogy nem 10.000, hanem 20.000 forint lesz a büntetés, a kapitányságvezető tájékoztató levele az alábbiakat rögzíti. A 20.000 forintos összeg egy tájékoztatás során hangzott el: amikor a r. zászlós arról tájékoztatta a panaszost, hogy lehetősége lenne olyan összegű bírság kiszabására is az elkövetett szabálysértések vonatkozásában, amire a szabálysértésekről, szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 99. §-ának (2) bekezdése biztosít lehetőséget. Tekintettel arra, hogy a r. zászlós 10.000 forint helyszíni bírságot szabott ki, nem intézkedett jogszabállyal ellentétesen.

f) A r. zászlós közölte a panaszossal, hogy az elkövetett szabálysértések miatt 10.000 forint összegű helyszíni bírságot szab ki, amennyiben elismeri a szabálysértések elkövetését, és a helyszínen saját kezű aláírásával látja el a bírságszelvényt. Ezt követően tájékoztatta, hogy amennyiben a szabálysértés elkövetését nem ismeri el, úgy vele szemben szabálysértési feljelentéssel fog élni, amit szabálysértési hatóság szabálysértési eljárás keretein belül fog elbírálni.

g) A Testület kifejezetten arra irányuló kérdése alapján a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetője azt a tájékoztatást adta, hogy egyéb bizonyítékkal – így hang- és képfelvétellel – a rendőrség nem rendelkezik.

3) A helyszíni bírságról szóló nyomtatvány tartalmazza azt, hogy a B., M.utca *. sz. előtt történt a szabálysértés, 2017. június 17-én 21 óra 50 perckor. Az elkövetett cselekmény leírása: „a járművezető nem használta az irányjelzőt”; az elkövetett szabálysértés megnevezése: „KRESZ 29. § (2) bekezdés, Szabs. tv. 224. § közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése. A bírság összege 10.000 forint. A nyomtatvány tartalmazza a panaszos adatait, illetve aláírását, valamint a kitöltő rendőr jelvéyszámát és aláírását.

4) A rendőrség továbbította a Testület részére a rendőrségi panaszeljáráásban keletkezett iratokat.

a) A panaszos a BRFK Kerületi Rendőrkapitánysághoz is eljuttatta a panaszát, ahol – mint I. fokú hatóságnál – 2017. június 28-án indult közigazgatási hatósági eljárás (annak során a Testülettől adatkérés nem érkezett). A közigazgatási hatósági eljárás során elrendelték mindkét intézkedő rendőr meghallgatását. A panaszos jelezte, hogy az intézkedő rendőrök meghallgatásán mint ügyfél nem kíván jelen lenni. A rendőrök egyezően úgy nyilatkoztak, hogy a panaszossal rokoni, baráti, és haragos viszonyban nem állnak.

b) A panaszossal szemben intézkedő r. zászlós tanúkénti meghallgatása során elmondta, hogy a Naplás-tó irányából haladtak a V. út irányába, amikor arra lett figyelmes, hogy az előtte haladó jármű balra, nagy ívben kikanyarodott a V. útra oly módon, hogy az irányjelző berendezést nem használta. Ezt követően a V. útról a B. I.utcára kanyarodott, ismételten irányjelzés nélkül. Amikor bekanyarodtak a rendőrök utána, olyan sebességgel haladt, hogy csak a M.utcán érték utol. Ezt követően a r. zászlós intézkedés alá vonta a panaszost, és megkérdezte tőle, hogy „előzőleg nem BMW-vel járt-e” (nem azt kérdezte, hogy „mi az, BMW-sek vagyunk?”). Megkérdezte a panaszos, miért, amire a rendőr elmondta, hogy abban nem szokás irányjelzőt használni. A rendőr ezt követően közölte, hogy két alkalommal sem használta kanyarodáskor az irányjelzőt. A panaszos támadólag lépett fel, kiabálni kezdett a nyílt utcán. A rendőr elmondta, hogy 10.000 forint helyszíni bírságot fog kiszabni az irányjelző használatának elmulasztása miatt, amit megértett és tudomásul vett, de közölte, hogy az intézkedéssel szemben panasszal fog élni.

A r. zászlós eleget tett az azonosításra vonatkozó kötelezettségének. Mindvégig nyugodtan, higgadt hangnemben és stílusban beszélt a panaszossal, aki viszont üvöltözött vele, és agresszív volt.

A r. zászlós a 20.000 forint összeggel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy elmondta a panaszosnak: két szabálysértést is elkövetett, amely miatt akár 20.000 forint helyszíni bírságot is kiszabhatott volna vele szemben, de csak 10.000 forintot szab ki, amennyiben elismeri a szabálysértést. Ha nem, akkor szabálysértési feljelentéssel él vele szemben. A panaszos a helyszíni bírságot elfogadta, azt aláírta.

A ruházattal kapcsolatban a rendőr úgy nyilatkozott, hogy hűvös volt az idő, gyakorló ruházatban voltak mindketten. A pilotkát mindig a nadrágja jobb zsebében tartja, amikor kiszáll a gépkocsiból, akkor felteszi. A panaszolt intézkedés során is a fején volt a sapka.

A r. zászlós a tanúvallomás végén megjegyezte, hogy több esetben előfordult már, hogy amikor közölte a helyszíni bírság kiszabását az intézkedés alá vonttal szemben, az illető rugdosni kezdte a gépjárművét, vagy kiabálni, értetlenkedni kezdtek, de ilyen stílusban vele még nem beszélt senki, ahogyan azt a panaszos megengedte magának a helyszínen.

c) A r. főörzsőrmester tanúvallomásában szintén előadta, hogy a rendőri intézkedés indoka az volt, hogy a panaszos irányjelzés elmulasztásával kanyarodott be a V. úton. Ezt követően utána indultak, a szabálysértés elkövetése miatt. A panaszos nagy sebességgel közlekedett, ezért csak a M.utcában sikerült megállítani. A r. zászlós odament a panaszoshoz, a bal első ajtóhoz, amíg a r. főörzsőrmester

a gépjármű és a szolgálati gépkocsi között maradt, és a forgalmi rendszám alapján megkezdte a jármű ellenőrzését.

Azt hallotta a rendőr, hogy a r. zászlós a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, közölte az intézkedés okát, és célját. Társa azt valóban megkérdezte, hogy „Önnek ezelőtt BMW-je volt-e?”, vagy valami hasonló kérdést tett fel. Azt azonban nem hallotta, hogy a panaszos erre mit válaszolt, de már akkor megemelte a hangját. A r. zászlós ekkor közölte a helyszíni bírság kiszabásának tényét, majd pedig a szolgálati gépkocsihoz ment, hogy megkezdje a bírságszelvény kitöltését. Eközben kiszállt a panaszos a gépkocsiból, és hangosan közölte a r. zászlóssal, hogy „vidékről feljött paraszt, aki azzal, hogy egyenruha van rajta, hatalmat érez a kezében, és itt éli ki a hatalomvágyát”. A r. zászlós ezt követően elmondta, hogy meg fogja őt büntetni. A panaszos a helyszínen aláírta a nyomtatványt, és közölte, hogy panasszal fog élni az intézkedéssel szemben. A r. zászlós tájékoztatta, hogy hol és mennyi időn belül élhet panasszal.

A r. főörzsőrmester elmondása szerint a r. zászlós az intézkedés során mindvégig normális, kulturált hangnemben beszélt a panaszossal, aki ezzel szemben már annak kezdetén megemelte a hangját, majd amikor a gépjárműből kiszállt, azt tovább folytatta. Ekkor a r. zászlós „is talán már egy picit megemelte a hangját, de” a r. főörzsőrmester véleménye szerint „ezt azért tette, mert a vezető folyamatosan hangosan kiabált.” a r. zászlós stílusa nem volt sem személyeskedő, sem fenyegető az intézkedés során.

A r. főörzsőrmester olyanra nem emlékszik, hogy a r. zászlós azt közölte, hogy 10.000 forint helyett 20.000 forint helyszíni bírságot fog alkalmazni. A rendőr a rádióforgalmazást figyelte, így a teljes párbeszédet nem hallotta.

A rendőrök mindketten 10M gyakorló ruházatban voltak, mindketten viselték a pilotkát.

d) A panaszt a BRFK XVI. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2017. szeptember 18. napján mint alaptalant elutasította.

A határozat indokolása az alábbiakat tartalmazza. A panaszossal szembeni rendőri intézkedést azért fogantatosították a rendőrök, mert azt észlelték, hogy a panaszos a kanyarodás során elmulasztotta az irányjelző készülék használatát. A panaszossal szemben 10.000 forint helyszíni bírságot szabtak ki, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt. A határozat megismétli a rendőrök tanúkenti meghallgatásáról készült jegyzőkönyvekben foglaltakat, ezért annak megismétlésétől a Testület eltekintett.

A kapitányságvezető megállapítása szerint jelen esetben a rendőrök az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel, az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján közlekedésrendészeti intézkedést fogantatosítottak, annak során ellenőrizték a gépjárművet a nyilvántartásban, illetve a panaszos vezetői jogosultságának érvényességét. Az intézkedő rendőrök mindent rendben találtak.

A r. zászlós a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. §-ának (1) bekezdésében meghatározottak szerint kezdte meg az intézkedést, majd közölte, hogy a rendőri intézkedést a közlekedési szabálysértések miatt fogantatosították. Az igazoltatást az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján hajtotta végre. Az igazoltatás azért vált szükségessé, mert az elkövetett szabálysértések vonatkozásában helyszíni bírság kiszabásának, szabálysértési feljelentés készítésének vagy figyelmeztetés alkalmazásának volt helye.

Mind a beadvány, mind a meghallgatási jegyzőkönyvek alapján még az intézkedés elején, annak kezdetén hangzott el utalás a BMW-vel közlekedő személyekre vonatkozó sztereotip kérdésre, amelyre az intézkedő rendőrök elmondása alapján a panaszos ingerülten kezdett viselkedni. Az elhangzott pontos kérdést az eljárás során nem sikerült megállapítani. Ennek ellenére a kapitányságvezető álláspontja az, hogy egy kérdés, amely nem tartalmaz negatív jelzöt, hátrányos megkülönböztetést, nem lehet alkalmas jogsérelem okozására.

Az eljárás során nem nyert megállapítást a panaszos által sérelmezett személyeskedő, flegma, lekezelő stílus a rendőr részéről, az viszont igen, hogy a r. zászlós emelt hangerővel beszélt a panaszossal, amikor a szolgálati gépkocsihoz lépve őt számon kérte, de ez nem lehet alapja jogsérelem megállapításának, hiszen a panaszos folyamatosan, hangosan kiabált.

A kapitányságvezető megállapította, hogy az eljárás során jogsérelem megállapítására utaló körülmény nem volt, illetve olyan körülmény sem, amely alkalmas lehet a rendőri intézkedés jogszerűtlenségének, szakszerűtlenségének megállapítására.

e) A panaszos a határidőn belül, 2017. október 3-án fellebbezést jelentett be az I. fokú határozat ellen. A fellebbezésben előadta, hogy a r. zászlós úgy gondolta, hogy ők ketten haverok, és flegmán kérdezte, hogy a panaszos BMW-s e. A panaszos nem érti, mi köze ennek a rendőri intézkedéshez.

A rendőr, miután a panaszost megállította, valóban köszönt, de jelvéyszámát, rendfokozatát nem közölte, és sapkát sem viselt. A panaszos egyáltalán nem kiabált vele (és nem hangzott el szájából a „vidékről jött paraszt...” mondat), ellenben a rendőr megemelte a hangját. A másik rendőr a szolgálati gépkocsiból dübörgő zenétől nem sok mindent hallhatott, ezért részrehajlónak ítéli a viselkedését. A panaszos továbbra is hiányolja a szolgálati gépkocsi kamerájával készült felvételt.

A fellebbezés többi része értékítéletet fogalmaz meg a rendőrökkel és a rendőrséggel szemben, amelynek ismertetésétől a Testület eltekintett.

f) Az I. fokú hatóság vezetője a megtámadott döntést saját hatáskörben nem kívánta módosítani vagy visszavonni, ezért a keletkezett iratokat elbírálás céljából a BRFK Hivatalához felterjesztették, amelynek kapcsán közigazgatási hatósági eljárás indult. A BRFK Hivatalánál folyamatban levő II. fokú eljárás során érkezett meg a Testület felvilágosítás-kérése.

B. rendőrfőkapitánya a panaszeljárást a Testület állásfoglalásának kézhezvételéig felfüggesztette.

III.

A panaszos sérelmezte a rendőrök szolgálati fellépésének módját, az egyik rendőr hangnemét, a magasabb összegű helyszíni bírság kiszabásával való fenyegetését, illetve a szabálysértési eljárást.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá –

panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételétől függően

- ba) az országos rendőrfőkapitány,
- bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
- bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület idézett rendelkezése szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.)

tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben megállapított (és a panaszos által elfogadott) helyszíni bírság kiszabása jogszerű, összegét tekintve arányos volt-e.

Azonban a Testület vizsgálatának körébe vonta a rendőrök által fogatosított közlekedés rendészeti intézkedést, azt, hogy az intézkedés kezdetén hogyan tettek eleget a rendőrök az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, továbbá a rendőri hangnemet, illetve a rendőri intézkedés (megtorló) jellegét.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.

2) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége. Vizsgálta a közlekedésrendészeti intézkedés, illetve – bár azt külön a panaszos nem kifogásolta – az igazoltatás jogszerűségét.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy közúti közlekedés során történt a panaszos megállítása. A rendőrök az intézkedés okaként azt közölték, hogy a panaszos irányjelző nélkül közlekedett több alkalommal a közúton.

A rendőrségi dokumentumokban további információként az szerepel, hogy közölték a panaszossal a szabálysértés tényét, illetve, hogy jogkövetkezményként helyszíni bírságot alkalmaznak vele szemben.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. és 4. pontjai szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési,

államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetve közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint továbbá a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele – rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A rendőrségi dokumentumokban megjelöltekre a Testület álláspontja szerint az alábbi, Rtv.-n és Szolgálati Szabályzaton kívüli jogszabályi rendelkezések hívhatók fel.

Az irányváltoztatás, irányjelzés szabályait a KRESZ 29. §-a tartalmazza, amelynek (2) bekezdése szerint az irányváltoztatást – ide nem értve a körforgalmú útra történő bekanyarodást – a művelet előtt kellő időben megkezdett és annak befejezéséig folyamatosan adott irányjelzéssel kell jelezni. E rendelkezést kell alkalmazni a körforgalmú útról történő letérés esetében is. A jármű vezetője egyéb esetben (pl. útkereszteződésben kanyarodó főútvonalon való továbbhaladás esetén) is adhat irányjelzést, ha ezzel továbbhaladási irányáról a közlekedés más résztvevői számára többlettájékoztatást ad, az irányjelzés azonban megtevesztő nem lehet. A (3) bekezdés szerint az irányjelzést irányjelző készülékkel, ilyen készülékkel fel nem szerelt jármű esetében pedig karral vagy jelzőtárcsával kell adni, oly módon, hogy az előlről, hátulról és a megfelelő oldalról jól látható legyen.

A Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el az, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

b) A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen

közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. §-a alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját érzékelje.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésének észlelésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre a Testület egyértelműen igennel felelt. A rendőrségi dokumentumok és a panaszbeadványban foglaltak egyezően azt tartalmazzák, hogy a panaszos gépjárművel vett részt a közlekedésben, tehát a rendőr az Rtv. 44. §-a alapján akkor is jogosult volt intézkedés alá vonni, ha nem észlelte volna a közlekedési szabálysértést.

Figyelemmel az intézkedő rendőröknek az Rtv. 44. §-ában meghatározott, közlekedésrendészeti intézkedésre vonatkozó speciális jogosítványaira és kötelezettségeire, továbbá arra, hogy a rendőrségi iratokban foglaltaknak megfelelően a panaszossal kapcsolatban felmerült a szabálysértésnek a rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, a Testület jogszerűnek minősítette azt, hogy a rendőrök a panaszost intézkedés alá vonták, azzal nem sérült a tisztességes eljárásához való joga.

A panaszos igazoltatása a fentiek alapján (mivel az észlelt szabálysértés alapján helyszíni bírság kiszabásának vagy szabálysértési eljárás lefolytatásának volt helye) szintén jogszerű és indokolt volt, ami által nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga.

3) A panaszos sérelmezte azt, hogy a vele szemben intézkedő rendőr – aki sapka nélkül volt szolgálatban – köszönést követően egyből a szabálysértés tényét közölte, azonban nem mutatkozott be, csak a jelvéyszámát tudta megjegyezni.

A rendőrségi dokumentumok szerint két járőr volt a helyszínen, a r. zászlós volt az, aki intézkedést foganatosított a panaszossal szemben, a r. főtörzsőrmester a panaszos személygépkocsija és a szolgálati gépkocsi között maradt, jármű ellenőrzést tartott. Interakcióba nem került a panaszossal. A rendőrök egyezően előadták, hogy az intézkedés időpontjában gyakorló ruházatban voltak, öltözetük az előírásoknak megfelelő volt, a szövetsapkát mindvégig viselték. A r. zászlós úgy nyilatkozott, hogy a pilotkát a zsebében tartja, és a gépkocsiból való kiszállást követően szokta feltenni, ahogyan a panaszolt intézkedés során is tette, akkor a fején volt a sapka. A r. zászlós – szintén egyező rendőri nyilatkozatok alapján – az intézkedés kezdetén a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát.

a) Az Rtv. 20. §-a szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat tovább részletezi. Az 5. § szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentebb meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület rámutat arra, hogy az Rtv. 20. §-ában rögzített követelmények azért bírnak különös jelentőséggel az intézkedés alá vont személy jogérvényesítési képessége szempontjából, mert csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személy az intézkedés okára, alapjára és az intézkedést foganatosító személy kilétére nézve birtokában van a valós és releváns információknak. Ugyanis ezek hiányában nincs azzal tisztában, hogy ki ellen kell benyújtani a panaszt, nem tudja megfelelően megítélni a vele szemben foganatosított intézkedés jogszerűségét és nem tud adott esetben hatékonyan érvelni az intézkedés jogszerűsége ellen sem. Ezeket a szabályokat, amelyek lehetővé teszik az intézkedő rendőr azonosítását, illetve a panaszjog gyakorlását, a Testület gyakorlatában garanciális jelentőségűnek tartja – elsősorban a közhatalom gyakorlásának megfelelő kontrolljára és az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított panaszjogra tekintettel.

b) A Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 3. pontja tartalmazza azt, hogy az egyenruházat a rendőrség hivatásos állományának a Rendőrséget irányító miniszter által rendszeresített, egységesen megállapított formájú és színű öltözete, melynek célja az egyenruhát viselő más szervek, valamint a különböző országok rendőrségeinek egymástól való megkülönböztetése, illetve a rendőrséghez tartozás könnyű felismerhetősége. Az öltözeteknek több, viselési alkalom szerinti típusa van (4. pont), a panaszolt esetben a rendőrök gyakorló öltözetet viseltek (ez a hivatásos állomány gyakorló feladatok ellátásakor, valamint meghatározott alkalmakkor viselt ruházata).

Az ORFK utasítás 1. sz. melléklete szerint nyáron, átmeneti időszakban és télen is a szolgálati öltözet részét képezi a sapka valamilyen formája (szolgálati nyári sapka, szolgálati téli sapka, tányérsapka). Ugyanakkor az ORFK utasítás VII. fejezete szabályozza az „öltözeti könnyítéseket”. A 26. pont szerint: a szolgálati előjáró engedélye alapján a saját tulajdonban lévő járműüket egyenruhában vezetők, illetve a járműben egyenruhában utazók a zubbonyukat, kabátjukat kigombolhatják, levehetik, valamint nyakkendőjüket és sapkájukat levehetik. A járműből történő kiszállást követően ezen könnyítéseket meg kell szüntetni. A 27. pont szerint a szolgálati járműben tartózkodók a szolgálati előjáró engedélyével könnyíthetnek öltözetükön, a 28. pont szerint a szolgálati előjáró engedélye alapján a tehergépjármű vezetője és a vezetőfülkében utazók sapkájukat levehetik, kabátjukat, zubbonyukat kigombolhatják, illetve levehetik. A szállított személyek – lakott területen kívül – a járműparancsnok engedélyével nyári sapkájukat, nyakkendőjüket levehetik, illetve téli sapkájukat lehajthatják, a kabát gallérját felhajthatják.

Az ORFK utasítás értelmében tehát, ha az egyenruhában szolgálatot teljesítő rendőr szolgálati járműben tartózkodik, illetve ha abból kiszáll, köteles viselni a sapkáját, mivel az az egyenruházat része. Öltözékükön csak a szolgálati előjáró engedélyével könnyíthetnek.

Jelen esetben a panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumokban foglaltak ellentmondásban vannak abban a tekintetben, hogy az azonosításra vonatkozó kötelezettségét teljesítette-e az intézkedés kezdetén a r. zászlós, illetve, hogy annak során a sapkát viselte-e. A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a

hivatkozott rendőri kötelezettségek teljesítése tekintetében, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

A Testület ugyanakkor megjegyzi azt is a panasz ezen része tekintetében, hogy a ruházat hiányos voltának a „de minimis” (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) szabály alapján csak akkor van alapjogi relevanciája (azaz annak hiányos volta csak akkor tekinthető alapjogi sérelem okozására alkalmasnak), ha a hiányzó öltözék az érintett számára a későbbi jogérvényesítéshez esetlegesen szükséges információt hordoz (pl. névkitűző, azonosítószám, jelvény stb.). A rendőrsapka önmagában nyilvánvalóan nem ilyen – a későbbi jogérvényesítést elősegítő, a rendőr azonosítását szolgáló – öltözeti elem.

4) A panaszos sérelmezte az intézkedő rendőr hangnemét és stílusát: azt, hogy a panaszostól flegmán, lekezelő módon megkérdezte: „mi az, BMW-sek vagyunk?”, mert „azok nem indexelnek”. A panaszossal a rendőr emelt hangon beszélt, kiabált, személyeskedő és lejárató stílusban kommunikált.

A panaszossal szemben intézkedő r. zászlós úgy nyilatkozott: nem azt kérdezte „mi az, BMW-sek vagyunk?”, hanem azt kérdezte a panaszostól, hogy „előzőleg nem BMW-vel járt-e”. A panaszos kérdésére továbbá elmondta, hogy abban nem szokás irányjelzőt használni. A r. zászlós „a panaszossal szemben megemelte ugyan a hangerejét, azonban erre szüksége volt, hogy tudjon kommunikálni, mivel a panaszos hangereje a normál hangerővel történő közlést elnyomta volna.” A r. zászlós az intézkedés során mindvégig nyugodt, higgadt hangnemben és stílusban kommunikált a panaszossal, stílusa az intézkedés során nem volt személyeskedő, nem lépett fel fenyegetően vele szemben. A panaszos azonban a szabálysértés és a helyszíni bírság közlését követően ingerültté vált, és kiabált. A r. főtörzsőrmester a panaszossal nem kommunikált, azonban hallotta a társa arra vonatkozó kérdését, hogy a panaszosnak ezelőtt BW-je volt-e (vagy valami hasonló kérdést tett fel). A panaszos ezt követően megemelte a hangját, illetve azt, amikor a r. zászlós azt mondta, hogy „vidékről feljött paraszt, aki azzal, hogy egyenruha van rajta, hatalmat érez a kezében, és itt éli ki a hatalomvágyát”. Elmondása szerint a r. zászlós az intézkedés során mindvégig normális, kulturált hangnemben beszélt a panaszossal, aki ezzel szemben már annak kezdetén megemelte a hangját. A r. zászlós is talán már egy picit megemelte a hangját, de ezt azért tette, mert a panaszos folyamatosan, hangosan kiabált. A r. főtörzsőrmester állítása szerint járőrtársa stílusa nem volt sem személyeskedő, sem fenyegető az intézkedés során.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó

mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy az intézkedő r. zászlós a feltett kérdéssel és válasszal (korábban BMW-je volt-e a panaszosnak, mert abban nem szokás irányjelzőt használni) már az intézkedés kezdetén szükségtelenül személyeskedő stílust használt a panaszossal szemben. Továbbá a hangjának megemelése azért, mert a panaszos is hangos volt, is túlzó volt, nem tartotta szem előtt, hogy fokozott tolerancia várható el az intézkedés foganatosításakor.

A Testület álláspontja szerint továbbá az ilyen és ehhez hasonló esetekben akkor jár el helyesen a rendőr (amellet, hogy megfelelően türelmes, és toleráns), ha felhívja a figyelmet arra, milyen következményei lehetnek, ha az intézkedés alá vont személy nem tanúsít együttműködő magatartást a rendőrséggel.

A Testület álláspontja szerint a rendőri hangnem sértette a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogát. Megállapítása szerint azonban a sérelem csekély fokú volt.

5) A Testület vizsgálta a rendőri intézkedés megtorló jellegét, tekintettel arra, hogy a panaszos szerint, amikor sérelmezte a rendőr hangnemét, ő úgy reagált rá, hogy a helyszíni bírság összege 10.000 forint helyett 20.000 forint lesz. A Testület két részletben vizsgálta a panasz ezen részét, egyrészt a panaszosnak adott tájékoztatás, másrészt az intézkedés megtorló jellegére figyelemmel.

a) A rendőrségi dokumentumok szerint az intézkedő r. zászlós tájékoztatta a panaszost arról, hogy lehetősége lenne a Szabs. tv. 99. §-ának (2) bekezdése alapján magasabb összegű helyszíni bírság kiszabására is, azonban 10.000 forintos összeget állapított meg. Illetve arról is tájékoztatta, ha nem fogadja el a helyszíni bírságot, szabálysértési feljelentést tesz, amelynek alapján a szabálysértési hatóság jár el.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség (segítségnyújtási és) felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható (az ultima ratio elve alapján), vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A Szabs. tv. 99. §-ának (1)-(3) bekezdései szerint helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A helyszíni bírság összege ötezer forinttól ötvenezer forintig, hat hónapon belül újabb szabálysértés elkövetése esetén hetvenezer forintig terjedhet. Ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását – a helyszíni

bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után – aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.

Az egyes közlekedési szabálysértések miatt alkalmazandó szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság kötelező mértékéről, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvénnyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 63/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet 2. §-a szerint, ha a Szabs. tv. XXVIII. Fejezetében meghatározott szabálysértések közül a 6-9. mellékletben felsorolt szabálysértéseket az abban hivatkozott rendelkezések megszegésével követik el – ha a hatóság megítélése alapján a Szabs. tv. szerinti pénzbírság vagy helyszíni bírság kiszabása indokolt –, az ott meghatározott szabálysértéshez rendelt összegű pénzbírságot, illetve helyszíni bírságot kell kiszabni. A 6. sz. melléklet tartalmazza a panaszos által elkövetett szabálysértést: a Szabs. tv. 224. §-a szerinti, közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértését, amelyet ha egyebek mellett – a KRESZ 29. §-ának (2) bekezdése rendelkezésének megszegése miatt állapítja meg a hatóság, 10.000 forint helyszíni bírság (20.000 forint pénzbírság) kiszabásának van helye.

A helyszíni bírság egy sommás eljárási mód: az eljárás anélkül, hogy elkezdődne, máris befejeződik. A felelősségre vonás, a szabálysértési felelősség megállapítása egyidejűleg történik meg azzal, hogy ez esetben az elkövető elismeri a szabálysértés elkövetését, és a további jogorvoslati lehetőségről lemond. A bírság kiszabása egy sajátos „alku” (de nem alkudozás!) eredménye. Az elkövető nem kötelezhető arra, hogy a helyszíni bírságolásnak alávesse magát, ugyanakkor a hatóság részéről eljáró személy sem köteles ebben a sommás formában elbírálni a szabálysértést, és bármikor választhatja a helyszíni idézést vagy feljelentést is. (Kommentár a szabálysértési törvényhez. Szerző: dr. Cserép Attila, dr. Fábián Adrián, dr. Rózsás Eszter)

A Testület a bizonyítékok alapján azt találta valószínűbbnek, hogy a rendőrség megfelelően eleget tett a helyszíni bírság kibeszélésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének, amellyel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A r. zászlós úgy nyilatkozott, hogy elmondta a panaszosnak: két szabálysértést is elkövetett, amely miatt akár 20.000 forint helyszíni bírságot is kiszabhatott volna vele szemben, de csak 10.000 forintot szab ki, amennyiben elismeri a szabálysértést. Ha nem, akkor szabálysértési feljelentéssel él vele szemben. A r. főtörzsőrmester olyanra nem emlékezett, hogy a r. zászlós azt közölte, hogy 10.000 forint helyett 20.000 forint helyszíni bírságot fog alkalmazni (a rádióforgalmazást figyelte, így a teljes párbeszédet nem hallotta).

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület figyelemmel volt a panaszosi állításon és a rendőrök nyilatkozatán túlmenően arra is, hogy az arról szóló nyomtatvány szerint a panaszossal szemben valóban 10.000 forint helyszíni bírságot szabott ki az intézkedő rendőr, amit a panaszos aláírásával elfogadott. A Testület továbbá tényként fogadta el azt a panaszos által sem vitatott körülményt, hogy kétszeri szabálysértés gyanúja miatt intézkedtek vele szemben.

A Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – nem talált olyan további körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. **A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye**

vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt. A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőröknek intézkedési kötelezettségük keletkezett: a közlekedésrendészeti intézkedés (illetve annak során a panaszos igazoltatása) jogszerűen és indokoltan történt, ami nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A rendőrök azonosítására, illetve az öltözködési szabályzatban előírt viseletre vonatkozó kötelezettségüknek megtartása tekintetében az ellentmondó bizonyítékok miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület ugyanakkor megállapította, hogy az intézkedő rendőr hangneme csekély mértékben, de sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát. A rendőr a tájékoztatási kötelezettségének megfelelően eleget tett, ami alapjogi sérelmet nem idézett elő. A Testület ugyanakkor nem talált olyan körülményt, ami alapján arra lehetett volna következtetni, hogy a rendőri intézkedés megtorló jellegű volt, ezért, megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve az nem ütközött a diszkrimináció tilalmába.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag